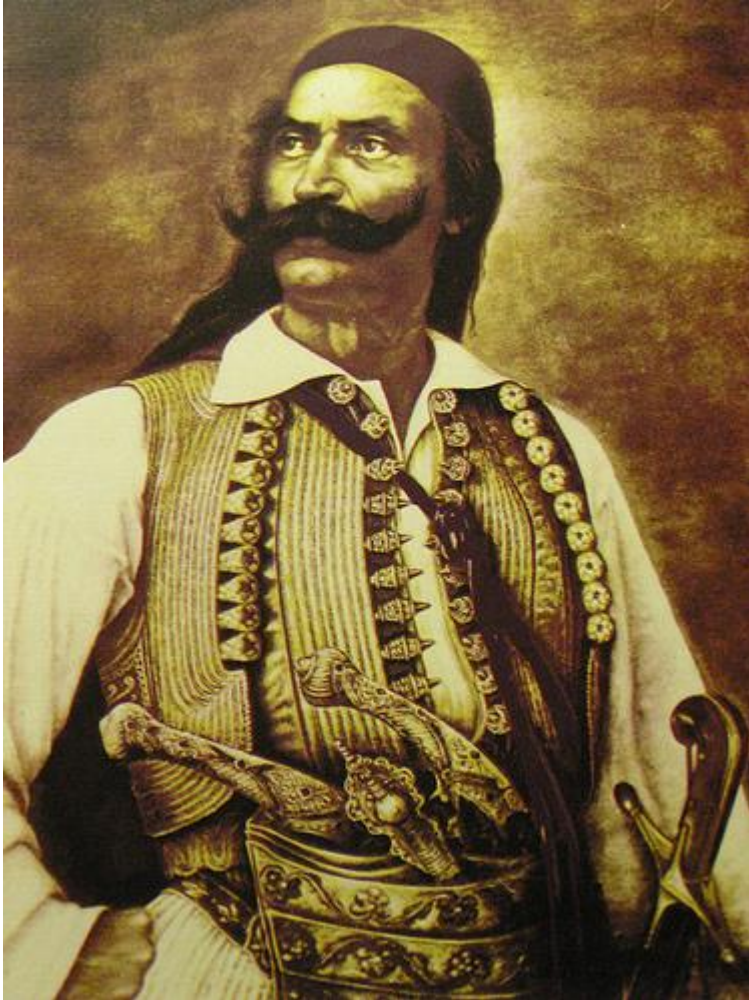

ΚΩΣΤΗΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΥΡΤΑΝΙΩΤΗΣ
&
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΟΥΡΤΑΝΙΩΤΗΣ

Ο Αθανάσιος Σκουρτανιώτης γεννήθηκε το 1793 στα [Σκούρτα](#) των Δερβενοχωρίων, τα οποία ήταν το μεγαλύτερο χωριό της επαρχίας Θηβών. Το κανονικό του όνομα ήταν Γάτσης αλλά όταν έγινε γνωστός για τα κατορθώματα του κατά την διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης, ο θρύλος του πρόσθεσε το όνομα της ιδιαίτερης πατρίδας του των Σκούρτων Βοιωτίας. Στα παιδικά του χρόνια φοίτησε στην μονή του οσίου Μελετίου όπου έμαθε λίγα γράμματα και εκεί πήρε τα πρώτα του πολιτικά και στρατιωτικά μαθήματα.

Δράση κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας

Τα Δερβενοχώρια απολάμβαναν κατά την Τουρκοκρατία ορισμένα προνόμια σε σχέση με άλλες περιοχές της Ελλάδος. Το πιο σημαντικό από αυτά ήταν ότι είχαν το δικαίωμα να καταρτίσουν και να συντηρούν ένοπλα τμήματα στην περιοχή τους με σκοπό την πάταξη της ληστείας στην περιοχή της δικαιοδοσίας τους. Όταν ξέσπασε η Ελληνική επανάσταση αρχηγός αυτού του σώματος ήταν ο Σκουρτανιώτης.

Επικεφαλής πολλών Δερβενοχωριτών και άλλων πολεμιστών από την Θήβα και την ευρύτερη περιοχή ήταν από τους πρώτους που ύψωσαν την σημαία της επανάστασης στην Στερεά Ελλάδα. Μαζί με τους Μελέτιο Βασιλείου και Δήμο Αντωνίου κυριέψαν την Αθήνα και πολιορκήσαν την Ακρόπολη. Από την αρχή της επανάστασης μέχρι και τον θάνατο του ήταν κύριος της περιοχής μεταξύ Πάρνηθας και Κιθαιρώνα και εξορμώντας από εκεί, διέκοπτε πολλές φορές τις επικοινωνίες των Τούρκων μεταξύ Θήβας, Αθήνας και Χαλκίδας και λήστευε τις εφοδιοπομπές τους παίρνοντας πολεμοφόδια. Ιδιαίτερα εναντίον των Τούρκων της Χαλκίδας διεξήγαγε διαρκή και συστηματικό πόλεμο και όταν δεν είχε να επιτεθεί σε στρατιωτικά αποσπάσματα, περιφέρονταν στα χωριά της Αυλίδας και κυνηγούσε τους Τούρκους που εργάζονταν στα χωράφια αρπάζοντας από αυτούς προϊόντα και ζώα. Σε αντίθεση με τις πολεμικές του ενέργειες εναντίον των Τούρκων της Χαλκίδας και της Αθήνας, δεν έκανε το ίδιο και με τους Τούρκους της Θήβας, με τους οποίους υπήρχε ένας αμοιβαίος συμβιβασμός για την μεταξύ τους αποφυγή πολεμικών ενεργειών.

Ο Αθανάσιος Σκουρτανιώτης πολέμησε και εκτός Βοιωτίας και συνεργάστηκε με τους Βάσσο, Κριεζώτη, Νικηταρά και Οδυσσέα Ανδρούτσο σε πολλές μάχες και σε όλες διακρίθηκε για την σύνεση την ανδρεία του και την στρατηγική του ικανότητα

Θάνατος Αθανάσιου Σκουρτανιώτη-η μάχη στο Μαυρομμάτι

Επειδή γινόταν μεγάλη λεηλασία και πολλές καταστροφές στους δυτικούς Δήμους της επαρχίας Θηβών και των ανατολικών της Λιβαδειάς, οι κάτοικοι των παραπάνω περιοχών ζήτησαν την βοήθεια του Σκουρτανιώτη ο οποίος είχε αναγνωριστεί σαν γενικός αρχηγός της Βοιωτίας.

Ο Σκουρτανιώτης αποφάσισε στα τέλη του Οκτωβρίου να επιτεθεί και να διαλύσει τους Τούρκους οι οποίοι περιφέρονταν και λεηλατούσαν από την Πέτρα μέχρι και τις Θεσπιές. Έτσι διέταξε τους κατοίκους των χωριών να καταφύγουν στα βουνά και κάλεσε και τους άλλους οπλαρχηγούς της περιοχής του να βρεθούν το βράδυ της 27ης Οκτωβρίου στα Παραπούγγια γράφοντάς τους: "Έχουμε γάμο και δεν πρέπει να λείψει κανείς ,διότι τέτοιο δεν θα ξαναϊδούμε άλλον" Την επόμενη ημέρα 26 Οκτωβρίου 1825 ο Σκουρτανιώτης έστειλε τον Δρίτσουλα μαζί με δέκα άντρες να παρακολουθήσει τις κινήσεις του εχθρού. Πιο τολμηρός και πιο γενναίος από ότι χρειαζόταν ο Δρίτσουλας επιτέθηκε σε μία μικρή ομάδα Τουρκικού ιππικού σκοτώνοντας μερικούς, αλλά και δίνοντας την δυνατότητα σε όσους διέφυγαν να αναγγείλουν το συμβάν και να θέσει σε κίνδυνο τους συντρόφους του. Ο Σκουρτανιώτης κατάλαβε αμέσως τον θανάσιμο κίνδυνο τον οποίο διέτρεχαν και θέλησε να υποχωρήσουν προς το βουνό γιατί ήταν μόνο εβδομήντα άτομα και χωρίς τα κατάλληλα πολεμοφόδια για μία τέτοια μάχη. Η άμεση εμφάνιση μεγάλης δύναμης του Τουρκικού ιππικού, δεν άφησε περιθώρια για συζητήσεις και κατέλαβαν την μάνδρα της αγίας Σωτήρας και απέκρουαν με μεγάλη επιτυχία τις λυσσαλέες επιθέσεις των Τούρκων οι οποίοι σταμάτησαν μετά από δύο ώρες συνεχών επιθέσεων λόγω των μεγάλων τους απωλειών. Δυστυχώς όμως με την παύση της μάχης ήρθαν σημαντικές ενισχύσεις για τους Τούρκους που έφταναν τους 700-800 άντρες. Παρά την ηρωική αντίσταση των Ελλήνων μόλις τους τέλειωσαν τα πυρομαχικά, οι Τούρκοι σκαρφάλωσαν στην στέγη της εκκλησίας, άνοιξαν τρύπες και έριξαν μέσα πίσσα, ρετσίνι, θειάφι και άλλα εύφλεκτα υλικά και καίγοντας τα προκάλεσαν τον θάνατο όλων των έγκλειστων ηρώων.

Μετά τον θάνατο του Αθανάσιου Σκουρτανιώτη στην οπλαρχηγία τον διαδέχτηκε ο αδερφός του Γεώργιος, ο οποίος αναδείχτηκε άξιος διάδοχος του.